

O b s a h

str.

ZÁKLADNÍ OTÁZKY PEDAGOGIKY JAKO VĚDY	8
1.1 Předmět pedagogiky	8
1.2 Pedagogika jako věda	13
1.3 Výzkumné metody pedagogiky	18
1.4 Vztah pedagogiky k jiným vědám	24
IDEOLOGICKÉ ZÁKLADY PEDAGOGIKY A VÝCHOVY	30
2.1 Pojem a podstata výchovy	30
2.2 Výchova jako společenský jev	33
2.3 Výchova jako historický jev	34
2.4 Třídní ráz výchovy	39
2.5 Pedagogika a politika	42
2.6 Pedagogika a škola v politice Komunistické strany Československa	45
CÍLE VÝCHOVY	54
3.1 Historický vývoj výchovných cílů	54
3.2 Cíl komunistické výchovy	60
3.3 Složky výchovy	66
3.4 Cíle výchovy v naší ZDŠ	70
VÝCHOVNÝ PROCES	75
4.1 Pojetí a typy výchovného procesu	75
4.2 Činitelé výchovného procesu	79
METODY A PROSTŘEDKY VÝCHOVNÉHO PROCESU	85
PODMÍNKY VÝCHOVY	99
6.1 Prostředí a výchova	99
6.2 Dědičnost a výchova	104
6.3 Vývoj a výchova	108
6.4 Vlohy, schopnosti, nadání a výchova	112

7	ZÁKLADNÍ PROBLÉMY FORMOVÁNÍ SOCIALISTICKÉ OSOBNOSTI..	116
7.1	Osobnost člověka a její charakteristika	116
7.2	Celistvost a integrovanost osobnosti	126
7.3	Rozvoj osobnosti v souvislosti s věkovými zvláštnostmi dětí	129
7.4	Výchova v kolektivu a požadavek angažovanosti ...	134
7.5	Metody poznávání osobnosti	138
8	HISTORICKÝ POHLED NA VÝVOJ PEDAGOGICKÉHO MYŠLENÍ	143
8.1	Základní problémy výchovné teorie a praxe před Komenským	143
8.2	Předchůdci J.A.Komenského	147
8.3	Význam Komenského pro pedagogické myšlení	150
8.4	Hebartismus a reakce proti němu	156
9	SOUČASNÉ HLAVNÍ BURŽOAZNÍ PEDAGOGICKÉ SMĚRY A JEJICH KRITIKA	161
9.1	Úvodní charakteristika buržoazních pedagogických směrů	161
9.2	Pragmatická pedagogika	166
9.3	Existencialismus a pedagogika	171
9.4	Neotomistická pedagogika	177
9.5	Boj marxistických pedagogů proti buržoazním pedagogickým koncepcím	183
10	MARXISTICKÁ PEDAGOGIKA	187
10.1	Klasikové marxismu-leninismu o výchově	187
10.2	Zakladatelé sovětské pedagogiky	190
10.3	Protiklad pedagogiky socialistické a buržoazní..	196
11	VÝVOJ VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍCH INSTITUCÍ V NAŠICH ZEMÍCH	198
11.1	Vývoj školské soustavy	198
11.2	Vývoj učitelského vzdělání	202
11.3	Výchova mimo vyučování	208
11.4	Dětská organizace	217

12 UČITEL A JEHO POSLÁNÍ	229
12.1 Učitel a naše společnost	229
12.2 Požadavky na učitele	232
12.3 Typy osobnosti učitelů	237
12.4 Učitelské mistrovství	239

Příloha:

O těsném spojení školy se životem	244
Literatura	264
Slovníček	269
Rejstřík	278